

Sisäministeriö
Rajavartio-osasto
rajavartiolaitos@raja.fi

Lausuntopyyntö 3.7.2018 (RVLDno-2016-2066)

HAK; Häätäkeskuslaitoksen lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa

Sisäministeriön rajavartio-osasto on pyytänyt Häätäkeskuslaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksen tavoitteena on saattaa henkilötietojen käsittelyä Rajavartiolaitoksessa koskeva lainsäädäntö ajan tasalle. Säätelyssä huomioitaisiin Euroopan unionin uudistunut tietosuojalainsäädäntö sekä kansalliset muutostarpeet. Tavoitteena on erityisesti selkeyttää ja yksinkertaistaa voimassa olevaa säätelyä.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa, joka korvaisi voimassa olevan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain. Laki täydentäisi Euroopan unionin yleistä tietosuoja-asetusta ja rikosasioiden tietosuojadirektiivin yleistä täytäntöönpanolainsäädäntöä. Voimassa olevan lain säätelyä Rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä ehdotetaan korvattavaksi säännöksillä Rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelytarkoituksista ja käsiteltävien henkilötietojen sisällöstä. Lisäksi laki sisältäisi säännöksiä kansallisesta ja kansainvälisestä tiedonvaihdosta, tietojen poistamisesta ja arkistoinnista sekä rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta ja eräistä rajoituksista rekisteröidyn oikeuksiin.

Hätäkeskuslaitos pitää ehdotuksessa esitettyjä tavoitteita hyvinä. Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus tuo mukanaan uusia velvoitteita Rajavartiolaitokselle, jolloin tietosuoja-asetuksen täydentäminen kansallisella lailla on rekisteröidyn oikeuksien sekä yhteistyöviranomaisen toiminnan kannalta selkein ratkaisu. Laki antaa tarkennetut puitteet Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen soveltamiselle, mikä edesauttaa yhtenäisten tulkintojen tekemistä.

Ehdotuksen yhtenä tavoitteena on vähentää erityislain ja yleislakien päällekkäistä säätelyä. Lisäksi nykyisessä laissa on sellaisia tiedonsaantioikeuksia ja tietojen luovuttamista koskevia säännöksiä, joista säädetään jo muualla laissa. Yleisen käytännön mukaan tietojen luovuttamista ja tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset on sisällytetty sekä luovuttavan että vastaanottavan viranomaisen lainsäädäntöön.

Kaksinkertaista sääntelyä ei voida lähtökohtaisesti pitää tarpeellisena. Koska rekisterinpitäjä vastaa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta, tiedon luovuttamista koskevien säännösten tulisi pääsääntöisesti olla rekisterinpitäjän lainsäädännössä, jollei muulle ratkaisulle ole perusteltua syytä.

Hätäkeskuslaitos kannattaa edellä mainittuja linjauksia. Kaksinkertainen sääntely on paitsi tarpeetonta niin myös erilaisia tulkintoja herättävää, koska saman asia on mainittu kahdessa eri asiayhteydessä. Tämän vuoksi tulisikin harkita ehdotuksen 20 § 1 momentin 3 kohdan sisällön siirtämistä lakiin hätäkeskustoiminnasta. Kohdan mukaan "Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja seuraavasti: 3) hätäkeskustietojärjestelmästä henkilön oman turvallisuuden tai Rajavartiolaitoksen virkamiehen työturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja Rajavartiolaitoksen lakisäateisen tehtävän suorittamista varten;". Kyseisen rekisterin rekisterinpitäjiä ovat Hätäkeskuslaitos ja Poliisihallitus ja rekisteristä säädetään omassa erityislaissa. Luonnollisesti myös ehdotuksen 27 §:n 2 momentin oikeutus tietojen luovutukseen Rajavartiolaitoksen pyynnöstä tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla, tietojoukkona tai suorakäyttöisen tallettamisen kautta tulisi kirjata lakiin hätäkeskustoiminnasta.

Ehdotetun lain 4. luku sisältää säädökset Rajavartiolaitoksen oikeudesta luovuttaa hallussaan olevia henkilötietoja. Tältä osin ehdotuksen sisällöllä ja hätäkeskustoimintaa koskevan lain 21 §:n sisällöllä voidaan nähdä olevan ristiriitaa tai ainakin epäselvyyttä. Mainitun 21 §:n mukaan "Hätäkeskustietojärjestelmästä luovutettuja tietoja saa käsitellä vain siinä käyttötarkoituksessa, johon ne on luovutettu". Edellä ehdotuksen 20 § 1 momentin 3. kohdan mukaan hätäkeskustietojärjestelmästä voidaan luovuttaa henkilötietoja vain Rajavartiolaitoksen lakisäateisen tehtävän suorittamista varten. Näin ollen Rajavartiolaitos ei saa luovuttaa näitä tietoja eteenpäin. Tältä osin ehdotus voisi siis olla selkeämpi.

Yllä mainitut henkilötietojen käsittelyä koskevat asiat tulee luonnollisesti huomioida myös meripelastuslain ja muiden lakien muutosehdotuksissa.

Johtaja Jukka Aaltonen

Hätäkeskuslaitoksen johtajan sijaisena

Hallintojohtaja Iiro Clouberg

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Lausunto

HAK-187060 3 (3)

00.02.04

HAK-2018-578

Ohjaus- ja ennakointiosasto

16.08.2018

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Hätäkeskuslaitos 16.08.2018 klo 10:33. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Jakelu

Sisäministeriö, rajavartio-osasto

Tiedoksi

VPRVLEoikeudellinenosasto@raja.fi

Hätäkeskuslaitoksen johtaja Martti Kunnasvuori

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi